

Skurups kommun

Beslut för grundskola

---

efter tillsyn i Östergårdsskolan
belägen i Skurup kommun

Beslut

2016-01-18

2 (13)

Dnr 43-2015:555

Tillsyn i Östergårdsskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Skurup kommun under hösten 2015. Östergårdsskolan besöktes av Skolinspektionen den 17 november 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Då skolan har få elever redovisas ingen nationell statistik avseende kunskapsresultat. Av rektors dokumentation framgår att majoriteten av eleverna når kunskapskraven i samtliga ämnen.

Personalen som Skolinspektionen möter beskriver en trygg miljö för eleverna vid grundsärskolan Ripan, vid Östergårdsskolan.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2016-04-29
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Föreläggande	2016-04-29
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2016-04-29
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2016-04-29
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarigaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det bedömningsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens utredning visar att det finns brister avseende undervisning och lärande, bedömning och betygssättning, rutiner vid kränkande behandling samt elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Skolan behöver utveckla undervisningen så att det tydligt framgår för eleverna hur undervisningen och de olika momenten i denna är kopplad till kunskapskrav. För att eleverna ska kunna utvecklas att ta ansvar för sitt lärande, krävs att undervisningens mål och vad som bedöms blir tydligare för eleverna samt att eleverna löpande ges tillräcklig information om sin kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Elevhälsans arbete behöver också utvecklas så att professionerna kan arbeta förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen.

Vidare behöver rutinen för anmälan av kränkande behandling till huvudmannen ses över, så att samtliga fall av kränkande behandling faktiskt anmäls.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Skurup kommun att senast den 29 april 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen genomförs på ett sådant sätt att varje elev utifrån sina behov och förutsättningar ska utvecklas så långt som möjligt mot läroplanens mål, och stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. I detta ingår att läraren ger ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar.

Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas tillit till den egna förmågan och vilja att lära. Läraren utgår från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, och låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Skurup kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; 5 kap. 2 § skolförordningen; Läroplan för grundskolan 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Läroplan för grundskolan 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna.
- Se till att eleverna får ett reellt inflytande på undervisningens innehåll.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skolförfattningarna ska undervisningen innebära ett aktivt lärarstöd för eleverna. I detta ingår att alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Vidare att skolan ska klargöra för elever vilka mål utbildningen har och vilka krav skolan ställer. Av läroplanen framgår vidare att läraren ska se till att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att inflytandet ökar med stigande ålder och mognad.

Aktivt lärarstöd

Vid elevintervjun framgår att samtal om kunskapskrav och vad man ska lära sig inte är något alla elever upplever att man varit med om.

Vid lärarintervjun bekräftas till viss del elevernas bild. Lärarna uppger och kan ge exempel på hur man är tydligare med att beskriva kunskapskrav, vad som förväntas och bedöms i ämnena svenska, matematik och slöjd. Enligt lärarna är man dock inte lika tydlig med att förklara kunskapskrav, vad som förväntas och bedöms för eleverna i övriga ämnen.

Rektor bekräftar elevernas och lärarnas beskrivningar. Rektor uppger att alla elever inte har förmågan att vara med i sådana resonemang.

Elevinflytande

Eleverna uppger vid intervjun att de kan påverka vad de ska göra i undervisningen när de är klara med uppgifter och får välja fritt, och får då exempelvis använda läsplatta. Eleverna beskriver att de kan få påverka om de ska arbeta enskilt eller i grupp. Undervisningens innehåll är, enligt eleverna, inget de kan påverka.

Lärarna bekräftar delvis elevernas beskrivning av inflytande. Lärarna uppger att undervisningens innehåll för det mesta redan är planerat av dem. I slöjd och idrott ges dock tydliga exempel på hur eleverna är med och påverkar vad de arbetar med.

Rektor bekräftar elevernas och lärarnas beskrivningar. Rektor uppger att eleverna inte är med och påverkar vad de ska arbeta med.

Utredningen visar att lärarna inte klargör mål och kunskapskrav i samtliga ämnen. Utredningen visar vidare att eleverna vid Östergårdsskolans grundsärskola har ett begränsat inflytande på undervisningens innehåll, men ett visst inflytande på arbetssätt och arbetsformer. Mot bakgrund av detta

bedömer Skolinspektionen att skolans arbete med att ge eleverna aktivt lärarstöd och ett reellt inflytande inte fullt ut uppfyller författningarnas krav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Skurups kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Skurups kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskapsutveckling utifrån de nationella kunskapskraven. Vidare ger läraren eleven och dess vårdnadshavare information om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas, samt vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Eleven ska enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat.

I grundsärskolans ämnen sätts betyg som grundar sig på grundsärskolans kunskapskrav, om eleven eller elevens vårdnadshavare begär det. Om en elev har läst ett ämne enligt grundskolans kursplaner, tillämpas grundskolans kunskapskrav. Om en elev läser ämnesområden sätts inga betyg, och bedömningen ska dessutom göras med hänsyn till varje elevs individuella förutsättningar.

Efter avslutad utbildning får elever ett intyg om sin utbildning, som kan kompletteras med ett allmänt studieomdöme där elevens möjlighet att bedriva studier beskrivs. Lärares bedömning ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Skurup kommun inte uppfyller författningsskraven avseende att:

- Eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevens utveckling. (3 kap. 4 § och 11 kap. 15 § skollagen; Läroplan för grundsärskolan 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att varje elev löpande informeras om sin utveckling.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen och läroplanen framgår att skolan ska göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att löpande under studietiden informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Vid elevintervjuerna framgår att alla elever har utvecklingssamtal men inte hur eleverna i övrigt får information om hur de ligger till och vad de kan utveckla.

Vid lärarintervjun framkommer att man medvetet och mer frekvent talar med eleven om dennes utveckling i förhållande till mål och kunskapskrav i ämnena svenska, matematik och slöjd. Enligt lärarna sker inte en lika tydlig återkoppling i övriga ämnen.

Rektorn bekräftar lärarnas beskrivning och uppger att arbetet med att informera eleverna om deras utveckling behöver förbättras så att det sker i samtliga ämnen.

Utredningen visar att eleverna inte informeras om hur de ligger till i förhållande till kunskapskrav i samtliga ämnen under terminens gång. Mot bakgrund av detta bedömer Skolinspektionen att skolans arbete med att informera eleverna om sin kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven inte fullt ut uppfyller författningarnas krav

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Skurups kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Skurups kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas skolmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska exempelvis se till att eleverna inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga utrymmen på skolan som exempelvis skolgård, skolbibliotek, grupprum.

Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Skurup kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att anmäla till huvudmannen då ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att en rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Lärarna uppger vid intervjun att man informerar rektor om kränkningar och mobbning, men man vet inte vilken information som går vidare till huvudmannen.

Elevhälsan uppger vid intervjun att det är upprepade kränkningar och mobbningsärenden som går vidare till huvudmannen. Information om enstaka kränkningar uppges inte gå vidare till huvudmannen.

Rektor bekräftar elevhälsans beskrivning. Rektor uppger sig rapportera upprepade kränkningar som blir mobbningsärenden till huvudmannen. Enstaka kränkningar rapporteras, enligt rektor, inte till huvudmannen.

Utredningen visar att samtliga fall av uppgivna kränkningar inte anmäls till huvudmannen. Mot bakgrund av detta bedömer Skolinspektionen att skolans åtgärder mot kränkande behandling inte fullt ut uppfyller författningskrav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Skurups kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Skurups kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Skurup kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att elevhälsan används förebyggande och främjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att elevhälsan främst ska vara förebyggande och främjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Eleverna beskriver vid intervjun att de enbart träffat skolsköterskan och att de då vägts och mätts.

Lärarna uppger vid intervjun att elevhälsan främst arbetar utifrån skolsköterskans basprogram samt utifrån signalerade behov inom grundsärskolan.

Elevhälsan bekräftar lärarnas beskrivning. Inom grundsärskolan uppges skolsköterskan främst vara inkopplad utifrån basprogram och elevhälsan som helhet utifrån uppkomna behov.

Rektorn bekräftar lärarnas och elevhälsans beskrivningar av hur elevhälsans arbete inom grundsärskolan bedrivs. Rektorn uppger att elevhälsan till exempel inte är inkopplad utifrån aspekter såsom socialt samspel, studiero eller att stödja eleverna mot utbildningens mål. Elevhälsan arbetar enbart med elevärenden då elever riskerar att inte nå målen, enligt rektor.

Utredningen visar att elevhälsan inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande vid Östergårdsskolans grundsärskola. Mot bakgrund av detta bedömer Skolinspektionen att elevhälsans arbete inte fullt ut uppfyller författningarnas krav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Skurups kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Skurups kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga bedömningsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå läroplanens mål och kunskapskrav får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan ytterligare kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att anpassa utbildningen, genom till exempel färdighetsträning, specialpedagogiska insatser, särskilda hjälpmedel eller utrustning,

Beslut

2016-01-18

11 (13)

Dnr 43-2015:555

digital teknik med anpassade programvaror, eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål.

Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma inom ramen för undervisningen, genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

Peter Säaw

Beslutsfattare/Utredare

Linda Abrahamsson

Föredragande/Utredare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Östergårdsskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2

2016-01-18

13 (13)

Dnr 43-2015:555

Bilaga 2: Fakta om Östergårdsskolan

Grundsärskolan, Ripan, på Östergårdsskolan ligger centralt i Skurup. Utbildningen omfattar årskurs 1-6. Vid tillfället för Skolinspektionens besök har grundskolan sju elever. Skolan leds av en rektor som även är rektor för Östergårdsskolans grundskola. Grundskolans elever fortsätter vanligtvis sina studier vid Mackleanskolan från årskurs 7.